

ÅRSPLAN 2025-2026

LUENBAKKEN BARNEHAGE

Innholdsfortegnelse

1. Årsplanens innhold, kontaktinfo til barnehagen, s.3
2. Viktige datoer, s.4
3. Visjon og verdier, satsningsområde, s.5
4. Barnehagens verdigrunnlag, Omsorg s.6
 - Danning, Lek og Læring s.7
 - Demokrati og medvirkning, Vennskap og fellesskap s.8
 - Barnehageloven kap. 8: psykososialt barnehagemiljø, s.9 og s.10
 - Kommunikasjon og Språk, s.11
 - Likestilling og likeverd, Mangfold og gjensidig respekt, s.12
 - Livsmestring og helse s.13
 - Bærekraftig utvikling, s.14
 - Kvalitetsprinsipper, s. 15
5. Fagområdene, Barnehagens digitale praksis, Progresjon, s.16
6. Overganger; sammenheng mellom barnehage og skole, tilvenning innad i barnehagen, s.17
7. Samarbeid mellom hjem og barnehage, FAU, SU, s.18
8. Planlegging, gjennomføring og dokumentasjon, s.19
9. Eksterne samarbeidspartnere, s.20
10. Smågrupper og Forutaksjon, s.21
11. Matsservering, Bursdagsmarkering s.22
12. Avdelingene, Grupper s.23
13. Dagsrytme, Ukeplan, Uteliv og Visma-app s.24
14. Månedene i 2024/2025 (progresjonsplan), s.25-36

Velkommen til nytt barnehageår!

Luenbakken barnehage er et godt sted å være. Barn og voksne former hverdagen sammen i barnehagen.

Vi er en 3-avdelings barnehage. En småbarnsavdeling og to storbarnsavdelinger.

Vi har stort mangfold både i barnegruppa, personalgruppa og foreldregruppa, og dette mener vi styrker oss. Det gir oss unike muligheter til å utvikle oss videre.

Vi ønsker stadig å bli bedre, og for å få til det velger vi oss hvert år et område hvor vi voksne fordyper oss og skaffer oss ny kompetanse. I år er vårt utviklingsområde og mål:

I Nordre har vi barna og leken i sentrum

Vi gleder oss til et nytt barnehageår, til et godt samarbeid med deg - til det beste for barnet!

Kontaktopplysninger

Adresse: Luenbakken 10, 1538 MOSS

Telefon:

Hvitveisen: 99 37 83 42

Smørblomsten: 99 37 26 97

Blåklokka: 99 36 80 78

Styrer: Agnethe Knudsen

Telefon: 95 05 39 75

E-post: agnethe.knudsen@moss.kommune.no

Eposter til pedagogiske ledere og barnehagelærere:

marianne.kristoffersen@moss.kommune.no

kari.wiik@moss.kommune.no

iren.madsen@moss.kommune.no

synne.knutsen@moss.kommune.no

susanne.kristiansen@moss.kommune.no

bettina.lunde@moss.kommune.no

Barnehagens åpningstid: 07.00-16.45

Barnehagens hjemmeside: www.moss.kommune.no

Bilder i årsplanen er fotografert av personalet i barnehagen, noen av bildene er av fotograf

Årsplanens innhold

Vi har egne mål, målkriterier og tiltak for hver aldersgruppe. På denne måten blir progresjonen synlig. Det betyr at vi tilbyr noe annet til en 2 åring enn det vi tilbyr en 5 åring.

Målkriterier er et viktig begrep i årsplanen vår. Det vil si hvordan vi kan se hos barna at vi har nådd målet.

Hver måned i årsplanen har ett fokusområde innenfor vennskap, som er felles for hele barnehagen.

Årsplanen blir til gjennom drøftinger i personalgruppen, barnesamtaler, foreldreundersøkelse og samarbeid med foreldrerepresentantene.

SU godkjente årsplanen i møte 27.mai 2025.

Barnehagens innhold er utarbeidet i henhold til Lov om barnehager, og Rammeplan for barnehager.

Link til Rammeplanen og Lov om barnehager ligger på barnehagens hjemmeside.

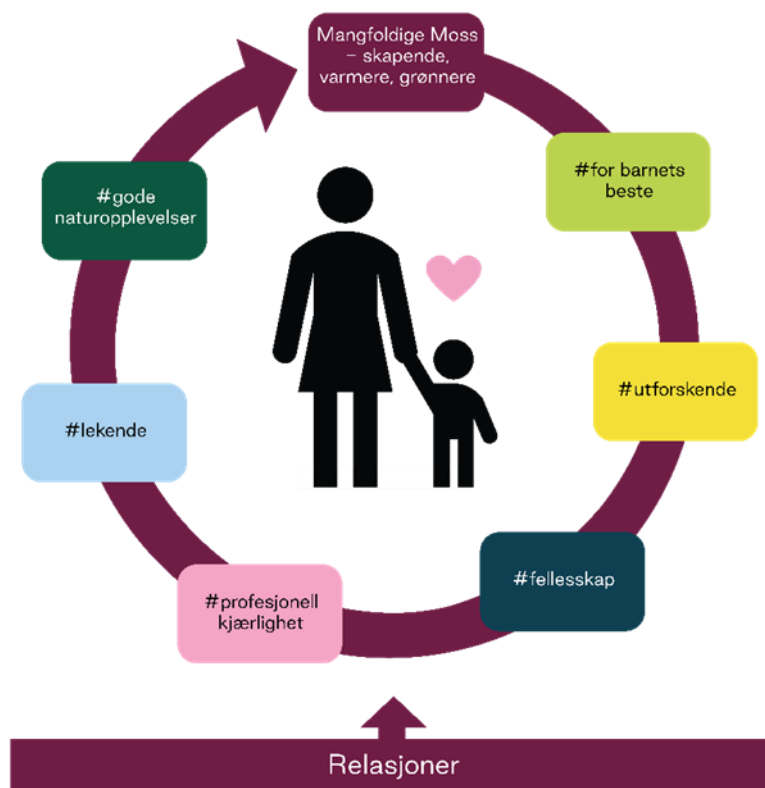
Viktige datoer barnehageåret 2025-26

August		Mars	
14.-15. august	Plandag—barnehagen er stengt	10.mars	Barnehagedagen
September		20.mars	Id al-fitr for barna (19.-20.mars)
11.september	Foreldremøte	April	
Oktober		30.mars-6.april	Påskeferie—barnehagen er stengt
24.oktober	FN-dagen og Forutfest	23.april	Foreldremøte, nye barn høst 2025
31.oktober	Vi markerer Halloween	Mai	
November		1.mai	Arbeidernes dag—barnehagen er stengt
18.november	Plandag—barnehagen er stengt	7.mai	Fotografering og Dugnad
Desember		14.mai	Kristi Himmelfart—barnehagen er stengt
12.desember	Luciafest	15.mai	Maifest for barna, foreldrearrangement
19.desember	Nissefest for barna	17.mai	Nasjonaldag—barnehagen er stengt
24.des-2.jan	Juleferie—Barnehagen er stengt	25.mai	2.pinsedag—barnehagen er stengt
Januar		Juni	
2.januar	Plandag	Mai/Juni	Overnattingstur for Tigergutter
Februar		11.juni	Avslutning for skolestartere og foresatte
6.februar	Samisk nasjonaldag	12.juni	Plandag—barnehagen er stengt
14.februar	Karneval	Juli	
17.februar	Vietnamesisk nyttår	Uke 29, 30 og 31	Sommerferie—barnehagen er stengt
Xx.februar	Foreldremøte med barnepass		

Visjon og verdier for barnehager i Moss kommune

I Moss kommunes barnehager opplever alle barn et trygt og inkluderende barnehagemiljø som fremmer helse, trivsel og utvikling.

- Livsmestring
- Inkluderende miljø
- Utvikling

Moss kommune har utarbeidet en kvalitetsplan som sitt overordnede styringsdokument. «Små føtter skaper fremtidens spor» er vedtatt 25.05.2020.

Kvalitetsplanen er under revidering—og ny plan vil implementeres når den er ferdigstilt.

Plan for personalets utviklingsarbeid 2025

De kommunale barnehagene i nordre bydel; Grindvold, Skredderåsen og Luenbakken har inngått et samarbeid om videreutvikling av personalets kompetanse, innenfor områdene lek og relasjonskompetanse. Vi planlegger for et samarbeid på tvers av barnehagene i bydelen, slik at vi kan lære av hverandre og nyttiggjøre oss av hverandres kompetanse og faglige forståelse.

Hovedmål:

I Nordre har vi barna og leken i sentrum

Delmål:

- Styrke personalets evne til å reflektere over praksis
- Bygge gode relasjoner mellom barn-barn, og barn-ansatte
- Undersøke leken i egen barnehage, og hvordan ansatte leker

Tiltak:

- Regelmessige møter til refleksjon over avdelingenes arbeid med lek og relasjonsarbeid
- Føre refleksjonslogg fra egen praksis om lek og relasjonsarbeid som brukes til refleksjon
- Legge til rette for møtetid til refleksjon avdelingsvis, barnehagevis og mellom barnehagene i Nordre bydel
- Vi leser fagartikler om lek og relasjonsarbeid
- Vi skal ha en felles teams-kanal for samarbeid og erfaringsdeling mellom barnehagene i Nordre bydel
- Vi skal heve pedagogisk leders kompetanse innen ledelse av prosesser
- Felles oppstartsmøte 14.august, som ledes av Turid Thorsby Jansen. Tema er barnehagens historiske utvikling i Moss

Vurdering:

- Observasjoner av lek og relasjoner
- Barnesamtaler
- Foreldresamtaler
- Foreldreundersøkelse
- Refleksjonslogg leveres styrer
- Medarbeidersamtale
- Nærhet og avstand (relasjonsvurderinger)

Barnehagens verdigrunnlag

Barnehagens innhold er utarbeidet i henhold til Lov om barnehager og Rammeplan for barnehager. Rammeplanen gir klare føringer for innholdet i barnehagens hverdag. Sammenhengen mellom omsorg, danning, lek og læring er sentral i rammeplanen.

Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse. Barnets beste er vårt grunnleggende hensyn.

Omsorg

Hos oss er gode relasjoner en forutsetning for god omsorg. De voksne er nære, innlevende, lydhøre og kjærlige i møte med barn. Dette gjør vi:

- blir kjent med hvilke rutiner barnet er vant til hjemmefra – skape trygghet
- veileder barna i ulike hverdagsgjøremål som påkledning, måltid, bleie/toalett
- ser det enkelte barn - og har et fang det kan krype opp på
- vi er på gulvet - tilgjengelig for barna
- gir mulighet for å mestre, gjennom å utfordre barnet
- verdsetter barnas egne omsorgshandlinger

Vi er ansatte som lytter til barna, tar barn på alvor og setter ord på barnets følelser.

Barna gir også omsorg til hverandre og til voksne. Det å trøste et annet barn når det gråter, gi vennen en leke, er måter barna kan uttrykke omsorg ovenfor andre. Omsorg er også å lære barn å ta ansvar for seg selv og sine handlinger og å lære barn å løse konflikter. Vi synes det er viktig at barna får gjøre egne erfaringer også når det gjelder konfliktløsning.

Danning

Danning er et mer utvidet begrep enn oppdragelse. Danning handler om å ta egne valg, selvstendig tenking, toleranse og barns medvirkning. Det vil si at barna skal få et bevisst forhold til omgivelsene og å reflektere over egne handlinger i samspill med andre. Danning er en prosess som pågår hele livet. Vi i barnehagen ser på barnet som en selvstendig aktør hvor den ansatte veileder og stimulerer barnet til å tenke selv.

Danningsbegrepet inneholder et grunnleggende syn på barn som kompetente mennesker. Kompetente barn som vet hva de vil, hva de skal og hva de trenger. I danning inngår oppdragelse som en prosess hvor den ansatte veileder barna. Det utelukker ikke at vi må være tydelige på hva vi mener og står

Den nærmeste utviklingssonen

Det som ligger i området mellom det et barn kan klare på egenhånd, og det barnet ikke kan klare, selv om det får hjelp, kalles «den nærmeste utviklingssonen».

Lev Vygotskij

Lek

Lek har stor plass i vår barnehage. Det er gjennom lek barna lærer best. Leken er barnets viktigste arena og leken har verdi i seg selv her og nå. DET ER MORO Å LEKE! Leken er en reise hvor barnet møter noe nytt, og hvor tid og sted blir borte.

- Vi vil at alle barna finner sin plass i gruppa, føler gruppetilhørighet og har venner å leke med.
- Vi ansatte jobber for å bli gode til å leke med barna, på barnas premisser.
- Vi er opptatte av at ansatte er der barna er, både som deltagere i leken og observatører
- Ansatte legger til rette for lek og kan bringe inn nye momenter som kan "utvide" og berike leken. Samtidig må vi hjelpe barna å verne om god lek.
- Vi har innbydende lekemiljøer, oversiktlig og endrer jevnlig

Læring

I lek og i arbeid med ulike temaer, fenomener, materialer og redskaper støtter vi opp under barnas nysgjerrighet, kreativitet og vitebegjær—og legger med dette grunnlaget for at barna skal få lyst til å leke, lære og mestre.

Barn lærer med hele seg. Gjennom arbeid i smågrupper, skaper vi rom for å støtte opp under og berike barnas initiativ, undring, nysgjerrighet og kreativitet.

Barna får undersøke, utforske, leke, bruke sansene og kroppen, undre seg og få stille spørsmål. Ved å utfordres vil barn takle motgang og oppleve mestring. Slik lærer barn!

Demokrati og barns medvirkning

Barnehagen skal fremme demokrati, og gjennom deltakelse i barnehagens fellesskap skal barna få anledning til å ytre seg, bli hørt og få medvirke til barnehagens innhold. Alle barn skal få bidra og ulike meninger og perspektiver skal løftes frem. Medvirkning hos oss handler om å gi barna mulighet til å virke med i sin egen hverdag og barnehagens fellesliv. Barns rett til medvirkning er et relasjonelt fenomen. Medvirkning handler ikke om å bestemme og ta mange valg. Det handler om å bli lyttet til, bli sett, bli hørt og akseptert som kompetente og likeverdige. Hvordan en opplever å medvirke og hvordan en praktisk vil oppleve medvirkning er avhengig av alder og funksjonsnivå. Barns medvirkning kommer til uttrykk i de daglige samtaler og i de samspill vi har med barn. I Luenbakken har vi også barnesamtaler for alle barn over tre

Vennskap og fellesskap

Alle barn skal oppleve å være betydningsfulle for det sosiale fellesskapet—få leke, oppleve vennskap og fellesskap med barn og ansatte.

Hos oss har vi stort fokus på vennskap. Dette er gjennomgående uansett hva vi leker/ hvilke aktiviteter vi har. Vårt mål er at alle barn skal ha en venn. En venn er en man deler fellesopplevelser med, en man kan le sammen med, hjelpe og trøste. Vi ser allerede i 1-års alder at barna viser glede når de ser hverandre. De liker å være sammen med andre som har fokus på det samme som de selv er opptatt av. Vi har erfaring med at det er lettere å utvikle vennskap når barna er i små grupper. Voksne tilrettelegger for ulike type rollelek, lager «rom i rommet», skjærer den gode leken og gir barna tid og muligheter for lek og vennskap i mindre grupper. Den ansattes holdninger og innstilling til barnas lek, er avgjørende for at vi får et godt lekemiljø. Vi har ansatte som er nærværende, støttende og tør å by på seg selv! Vi ønsker å lære barna å takle konflikter selv, på en god måte ved å forhandle, argumentere, inngå kompromisser eller gi seg. Eller at de henter en ansatt til å hjelpe seg når det blir for vanskelig.

På de to neste sidene vil vi vise til barnehageloven, og hva vi forholder oss til, dersom barn ikke opplever et trygt og godt miljø (mobbing, krenkelser, utestenging).

Barnehageloven kapittel 8, psykososialt barnehagemiljø

§ 41 Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser.

§ 42 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø (aktivitetsplikt)

Alle som arbeider i barnehagen, skal følge med på hvordan barna i barnehagen har det.

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren

skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken.

Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det stå

- a) hvilke problemer tiltakene skal løse
- b) hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- c) når tiltakene skal gjennomføres
- d) hvem som skal gjennomføre tiltakene
- e) når tiltakene skal evalueres

Forebyggende arbeid mot mobbing:

Fokus på lek, vennskap, relasjoner og et inkluderende felleskap er en del av det forebyggende arbeidet vårt mot mobbing.

Barnehagen har en egen handlingsplan som følges dersom mobbing oppstår.

Viser til §§ 41,42 og 43 i

barnehageloven om psykososialt barnehagemiljø

«Personalet skal forebygge, stoppe og følge opp diskriminering, utestenging, mobbing, krenkelser og uheldige samspillsmønstre»

Rammeplanen s. 23

§ 43 Skjerpet aktivitetsplikt dersom en som arbeider i barnehagen, krenker et barn

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at en annen som arbeider i barnehagen, krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende straks melde fra til barnehagens styrer. Styreren skal melde fra til barnehageeieren.

Dersom en som arbeider i barnehagen, får mistanke om eller kjennskap til at styreren i barnehagen krenker et barn med for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering eller trakassering, skal vedkommende melde fra til barnehageeieren direkte.

Barnesamtaler

To ganger i året gjennomfører vi systematiske barnesamtaler. Dette for at barnet skal få gi uttrykk for hvordan man har det i barnehagen, og gi personalet innsikt i barnas liv. Barna gis også anledning til å medvirke til barnehagens innhold i disse samtaler.

Kommunikasjon og språk

Språk er grunnlaget for tenkning og påvirker og påvirkes av alle sider ved barnets utvikling. Vi gir alle barn mulighet til å kommunisere både verbalt og nonverbalt, lytte til, forstå og skape mening i de daglige samtaler i lek, rundt måltidet, i aktiviteter, samlinger, ved bruk av digitale verktøy, ved høytlesning m.m. Den aller beste språklæring skjer i lek mellom barn, og mellom ansatte og barn i alle hverdagssituasjoner.

Vi er opptatt av at alle skal gis best mulig forutsetninger for å lære seg norsk. Vi vet at barn trenger å kjenne sitt eget morsmål, og sin egen kultur for å lære seg norsk. Dette er viktig for at de skal være nysgjerrige på omgivelsene, observere og lytte til språklydene. Vi har fokus på språk og kultur fordi vi mener det er med på å styrke og utvikle barnas identitet, selvfølelse, og kulturelle tilhørighet. Alle ansatte skal være gode språklige rollemodeller og fange opp og støtte barn som er lite språklige aktive. Barnehagens språkmangfold er til berikelse for hele barnegruppen og gir mulighet for mange spennende samtaler omkring språk, ord og uttrykk. Vi har et samarbeid med Moss Bibliotek, hvor vi har mulighet til å låne ut bøker til barna. Dette skal skape leseglede hos barn og foreldre. Spør personalet!

I foreldresamarbeidet er det viktig at personalet og foreldrene forstår hverandre. Vi bruker tolk for å sikre at både foreldre og personalet får sagt det de ønsker.

Likestilling og likeverd

Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn.

I barnehagen skal gutter og jenter ha like muligheter til å bli sett og hørt og oppmuntres til å delta i alle aktiviteter i barnehagen. Det er ikke et mål at gutter og jenter skal være like, -det er mange måter å være gutt og jente på. Hos oss er det rom for ulikheter. Personalet i barnehagen er opptatte av hvilke ord vi bruker i hverdagen til gutter og jenter.

Vi er opptatt av individuelle forskjeller fremfor kjønnsforskjeller – og ALLE skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og få delta i aktiviteter og barnehagens fellesskap.

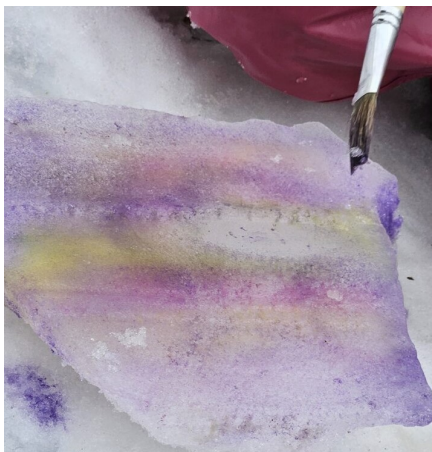
Gjennom konfrontasjon, diskusjon og danning vil barn få holdninger og kunnskaper slik at de på sikt kan bidra til å skape et likeverdig og likestilt samfunn.

Mangfold og gjensidig respekt

Gjensidig respekt er fundament for alt vårt arbeid. I vår barnehage er vi stolte av å ha mange kulturer representert. Alle skal føle seg sett og anerkjent for den de er og oppleve å ha en plass i fellesskapet.

Vi synliggjør og verdsetter mangfold—samtidig vektlegger vi felles erfaringer og fellesskapet. Som en flerkulturell barnehage markerer vi ulike høytider i noen av kulturene vi har representert. For eksempel Id, jul, påske, vietnamesisk nyttår. I sammenheng med høytider kan vi besøke tempel, moskè og kirke. Vi trenger samtykke fra dere foreldre for å kunne ta med barna til disse stedene.

Gjennom disse markeringen kan vi synliggjøre variasjonen i tradisjoner, verdier, religion og livssyn— og det åpner for dialog, nysgjerrighet og undring omkring likheter og ulikheter.

Livsmestring og helse

Barnehagen skal fremme barns fysiske og psykiske helse, ha en forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller.

Sunn mat og gode matvaner, fysisk aktivitet inne og ute og bevegelsesglede er vektlagt i våre daglige og ukentlige planer.

VEL SÅ VIKTIG er det at barna blir kjent med egne og andres følelser, erfarer motgang og utfordringer og får støtte til å mestre både motgang og utfordringer.

Vi har jobbet med sjiraffspråk (Ikke-voldelig kommunikasjon) i Luenbakken. Sjiraffspråk er en måte å skape kontakt og samarbeid på, gjennom ærlighet og empati. Det innebærer at personalet har fokus på hvordan de selv uttrykker seg og hvordan de lytter og tar i mot fra andre på en åpen og empatisk måte. Det kalles sjiraffspråk fordi sjiraffen er det landdyret med størst hjerte. Det handler om å komme i kontakt med egne og andres følelser, og være en velvillig fortolker når vi snakker med kollegaer, foresatte og barn i konflikt. Samtidig som vi ser og anerkjenner den andres behov og ønsker, må vi kunne uttrykke egne behov og ønsker– og få til kompromisser. I Rammeplan for barnehager står det; Barna skal få mulighet for ro, hvile og avslapning i løpet av barnehagedagen. Hos oss gjør vi det ved å bruke musikk og dempet lys til å skape ro og avslapning i hverdagen, for eksempel i måltidsituasjon eller for å markere ulike start på aktiviteter. Vi bruker også variasjon av aktiviteter, slik at vi veksler mellom rolige aktiviteter og aktiviteter med litt mer intensitet. Vi bruker i tillegg ulike øvelser for å skape ro og refleksjon, med pust og kroppslige øvelser i løpet av dagen, som for eksempel fange stjerner, finne ulike kroppsdeler m.m. Jevnlig vil vi også legge til rette for aktiviteter som kompromissmasasje og yoga for barn. På denne måten kan barna finne indre balanse og ro som de vil kunne ha glede av hele livet. Alle barn som har behov for å sove eller hvile får mulighet for det.

Bærekraftig utvikling

Bærekraftig utvikling omfatter natur, økonomi og sosiale forhold og er en forutsetning for å ta vare på livet på jorda slik vi kjenner det. Bærekraftig utvikling handler om at mennesker som lever i dag, får dekket sine grunnleggende behov uten å ødelegge fremtidige generasjoners mulighet til å dekke sine. Det handler om å tenke og handle lokalt, nasjonalt og globalt. Barnehagen skal bidra til at barna kan forstå at dagens handlinger har konsekvenser for fremtiden.

Tiltak for foreldre	Tiltak for barna/ personalet
• Vi oppfordrer til å sykle og gå til barnehagen • Ingen tomgangskjøring • Dugnad/ Ruskenaksjon i mai • Årsplan publiseres og sendes ut digitalt • Gi bort klær og leker til barnehagen– det er kanskje andre familier som kan bruke det du ikke trenger lenger. Barnehagen tar i mot og gjør dette tilgjengelig for andre foreldre. • Vi tar i mot garn, knapper osv. som vi kan bruke sammen med barna • Ta med deg din egen kopp, bestikk o.l når det er familiearrangementer i barnehagen eks: dugnad, foreldremøte, Lucia og sommerfest • Gratis marked i barnehagen, dersom vi har utstyr/ klær som har blitt levert inn.	• Alle på tur 1 dag i uken – vi har faste turområder. Ved slitasje bytter vi tursted. • Vi kildesorterer; plast, papir og glass/metall • Barn og personalet velger å gå eller sykle dersom mulig • Delta i Forut prosjekt • Dugnad/ ruskenaksjon i mai • Bruk av naturmateriale og verdiløst material slik som; esker, melkekartonger og lignende i lek og kreativt arbeid med barna. Økt bruk av gjenbruk i barnehagens aktiviteter • Fra frø til mat; alle avdelinger sår og høster. Komposten brukes sammen med annen jord . Praktisk kunnskap om naturens kretsløp!

Kvalitetsprinsipper for oss i Luenbakken

for barnets beste

I Luenbakken kommer alltid barnet først! Gjennom respekt, anerkjennelse og nærhet, bygger vi barnets selvfølelse og selvtillit. Barn skal oppleve gode relasjoner, og et trygt og godt miljø.

utforskende

Ved å være nysgjerrige, undrende og vise glede ønsker vi å skape en utforskertrang hos barna. Vi vil ta alle barns spørsmål på alvor, og sammen med barna søke og finne

fellesskap

Ved å være en liten barnehage, har vi den fordel av at alle kjenner alle. Dette gir en unik mulighet for å danne små og store fellesskap i barnehagen.

profesjonell kjærlighet

Å gjøre forskjell—handle ulikt, ut ifra individets behov, er å være profesjonell. Vi bryr oss om hverandre og anerkjenner hverandres likhet og ulikhet

gode naturopplevelser

På tur i Luenbakken vil barna gå til ulike steder, lære om det vi ser og finner (planter, småkryp) og oppleve gode sanseopplevelser. Vi ønsker å bidra til at barn får opplevelser som bidrar til at de vil bruke naturen aktivt gjennom hele

lekende

Å være lekende betyr for oss å ha en nysgjerrig innstilling, være tilgjengelig, på barns nivå, og klare å bli med i fantasien hos barna. Vi har voksne som byr på seg selv og som bruker humor aktivt i hverdagen—det er gøy å være liten og stor i Luenbakken!

Fagområdene i barnehagen

Rammeplanen er en forskrift for barnehagens innhold og oppgaver. Rammeplanen har syv fagområder som vi arbeider med i barnehagen i løpet av året. Hvert fagområde dekker et vidt læringsfelt. Fagområdene vil sjelden opptre isolert, flere områder vil ofte være representert samtidig i en aktivitet. Det jobbes med fagområdene gjennom de hverdagslige rutinene på avdelingen, og gjennom faste aktiviteter på gruppedager og turdager.

Fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn
- Antall, rom og form

Barnehagens digitale praksis

Rammeplan for barnehager sier at barnehagens digitale praksis skal bidra til barns lek, kreativitet og læring. Personalet skal være aktive sammen med barna og barnehagen skal lære barna digital dømmekraft – og hva det betyr.

For oss skal de digitale verktøyene (nettbrett, PC, elektronisk tavle, kamera, easyscope, Beebot) være en del av hverdagen i barnehagen. Med det mener vi at det skal brukes som et verktøy i det pedagogiske arbeidet vi gjør i og med barnegruppa.

Vi har en bevisst holdning til at digitale verktøy brukes til å produsere (eks: bilder, filmer, memory) og lære.

Handlingsplan for IKT legges tilgjengelig i visma-app.

Progresjon

Alle barn skal få oppleve mestring, få utvikle seg, leke, lære og oppleve fremgang ut fra egne forutsetninger. Vårt fysiske miljø, våre aktiviteter, arbeidsmåter, leker og materiell er tilpasset den enkelte aldersgruppe og barnas erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.

Vi legger til rette for at barn i alle aldre får varierte opplevelser og erfaringer, at disse gjentas og utvides etter hvert som barna utvikler seg, blir eldre.

Overganger

Vi har gode rutiner for tilvenning i barnehagen ved barnehage-start for å sikre en trygg overgang fra hjem til barnehage. Vi har besøksdager 1 dag pr. uke i perioden mai-juni for de minste barna som skal begynne i barnehagen.

Vi har også gode rutiner for å sikre trygge overgang mellom avdelinger og overgang til skole for skole-starterne.

Vi sørger for at foresatte får informasjon i god tid.

Overflytting til ny avdeling

Ved nytt barnehageår, bytter de eldste barna på Hvitveisen avdeling til Smørblomsten/ Blåklokka. Vi har gode rutiner for overflytting og sørger for at foreldre får informasjon i god tid.

Barna blir forberedt til overflyttingen ved at:

- De eldste barna på Hvitveisen er på besøk hos de andre avdelingene fra senest mars. De er også med på turer sammen med barn på Smørblomsten/ Blåklokka.
- Vi legger opp til spontane besøk, og vi er mer sammen i uteleken.
- Pedagogene har overføringsmøter hvor informasjon og viktige beskjeder følger barnet videre.

På denne måten sikrer vi at overgangen til andre avdelinger blir trygg og forutsigbar.

Overgang barnehage-skole

Moss kommune har utviklet rutiner i forhold til overgangen fra barnehage til skole. Rutinene skal sikre;

- at barnehage og skole/ SFO har kunnskap om hverandre.
- at barnehagen og skole/ SFO gjennom samarbeid og samhandling siste året før skolestart, legger grunnlag for en god og trygg skolestart for barna.

Rutinebeskrivelsen inneholder bl.a. konkrete aktiviteter og tiltak som barnehage og skole skal gjennomføre og hvem som er ansvarlig.

Det skal avholdes foreldremøte for de eldste barnehage-barna, Tigergutt, med informasjon om rutinene for overgang barnehage/ skole i september. Foreldrene til Tigergutt får tilbud om foreldresamtale innen utgangen av oktober - starten av november. Her vil vi ta opp mål og tiltak frem mot skolestart.

Egne tiltak for Tigergutt-gruppa på Luenbakken barnehage;

- Tigerguttgruppe 2 dager pr. uke
- Møte med faddere sammen med Nøkkeland Skole
- Vi skaper interesse for bokstaver, tall og bøker
- Tigerguttgruppe leker i skolens uteområde
- Avslutningstur med overnatting
- Tigergutt får bruke uteområdet alene, frem til andre barn og voksne kommer ut, og får gå på utsiden av gjerdet etter avtale med voksne (dette progressivt frem mot skolestart og etter avtale med foreldre)

Samarbeid med foreldre

Et nært samarbeid med foreldrene er en forutsetning for at barna skal oppleve barnehagen som et trygt sted å være.

Det er den daglige kontakten mellom foreldre/ foresatte og barnehagen som er viktigst for et godt samarbeid om barna.

Vi har utarbeidet et egen informasjonshefte om vårt samarbeid. Les mer i dette. Er det noe du lurer på, tar du kontakt med oss.

Dere er hjertelig velkomne til å være i barnehagen en hel eller halv dag om dere ønsker.

I tillegg til den daglige kontakten gjennomfører vi:

- Oppstartsamtaler, nye barn
- Foreldresamtaler høst og vår for alle barn

Trenger du en samtale med oss så ta kontakt.

Foreldremøter

11.september:

Foreldremøte og valg av SU/FAU, og møte for Tigergutt i.f.t skolestart

Xx.februar:

Foreldremøte med barnepass

23. april:

Møte for nye foreldre, som skal begynne høst

Det kan komme flere foreldremøter, da kommunen er i ferd med utprøving av et prosjekt med foreldrestøttende arbeid. Dette tror vi vil være et godt tilbud.

Foreldreråd/ samarbeidsutvalg; Foreldremedvirkning

Foreldreråd

Dette rådet består av alle foreldrene i barnehagen, og kan sammen sette møtepunkter for å ta opp det som er viktig for foreldregruppen. I dette rådet møter ingen fra personalet. Rådet møtes minst en gang hver høst for å velge representanter til FAU og SU. Som regel avholdes møtet i forbindelse med høstens første foreldremøte.

FAU: foreldrenes arbeidsutvalg

Dette utvalget har som oppgave å spille inn saker til SU-representanter og kan raskere samles for å drøfte aktuelle saker for barnehagen. Denne gruppen kan også stå ansvarlige for arrangementer eller dugnader i barnehagen, og jobbe for et enda bedre tilbud til barna sine.

SU: samarbeids utvalg

I dette utvalget møter det representanter fra foreldre, personale og politikere. Her løftes saker som økonomi, årsplan, barnas læringsmiljø m.m. Foreldrene melder inn saker til utvalget. Barnehagens øverste råd.

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Planlegging, dokumentasjon og vurdering henger sammen. For å planlegge noe, må vi se på de erfaringer vi har fra tidligere – og for å få med å oss nyttig kunnskap må vi dokumentere og vurdere.

Å dokumentere i barnehagen handler om å synliggjøre barnehagens innhold og arbeidsmåter, barnas trivsel, voksenrollen, læringsprosesser og utvikling.

Hos oss dokumenterer vi for å informere om barns lek og læring ved å legge ut referater og bilder i visma app og henge opp barnas kunstverk på veggene inne. Vi bruker også dokumentasjon for refleksjon og læring i barnegruppen eller personalgruppa. Det å stille seg undrende til det man har vært med på eller ser på et bilde, kan gi oss innspill til veien videre (pedagogisk dokumentasjon). Vi lager også en perm som dokumenterer barnets tid og utvikling i barnehagen. Barn og foreldres tilbakemelding er viktig i dette arbeidet, på denne måten kan vi videreutvikle barnehagen ytterligere.

Styrer og pedagogiske ledere har et særlig ansvar for å ivareta planlegging, dokumentasjon og vurdering – men hele personalgruppen, barn og foreldre deltar.

Barnehagens pedagogiske arbeid skal dokumenteres og vurderes for å sikre at det pedagogiske tilbudet er tilrettelagt barnegruppen og det enkelte barn. Vi dokumenterer, vurderer og utvikler gjennom arbeidet med; fokusområde, årsplan, periodeplan, tilvenning, barnesamtaler, foreldresamtaler, Tras-språkkartlegging, «nærhet/avstand modell» (Anne Linder), pedagogisk analyse, brukerundersøkelse og aktivitetsdager som karneval, mai-fest, Forut-fest m.m.

Vurderinger gjøres fortløpende med barna på avdeling og gruppe, personalet vurderer på personalmøter og plandager og i de daglige uformelle møtene med foresatte. Det vurderes også gjennom observasjon og refleksjon rundt det daglige arbeidet.

Slik sikrer vi oppmerksomhet rundt hvert barns trivsel, læring og utvikling i hverdagen, og kan oppdage og følge opp barn med særskilt behov for hjelp og støtte.

Systematisk vurderingsarbeid slik det her er beskrevet danner grunnlaget for barnehagen som lærende organisasjon. I barnehagen har vi en vurderingsperm, hvor vi har laget en oversikt over hva som skriftlig skal vurderes når, av hvem og hvordan.

Eksterne samarbeidspartnere

Samarbeid med høgskolen i Østfold

I løpet av året kommer vi til å ha barnehagelærerstudenter hos oss. De skal gjennomføre praksis i barnehagen. Varigheten på praksisen varierer etter hvilket trinn studentene er på. Kari og Iren er praksislærere for studentene. Når vi har studenter vil det henge bilde av dem på avdelingen de er på.

Samarbeid med PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste)

Hver kommune skal ha en pedagogisk - psykologisk tjeneste. Foresatte kan selv ta direkte kontakt med PPT gjennom Moss kommune (hjemmesiden til Moss kommune), eller be om hjelp av barnehagen. PPT hjelper oss, der barn har behov for tilrettelagt lek/ læring. Tidlig innsats, gjennom veiledning av ansatte og foresatte, når det er behov for det, eller nærmere utredning når det er nødvendig for å forstå barnets utfordringer og sikre et tilpasset leke- og læringsmiljø.

PVK

Avdelingen består av ansatte med ulike fagkompetanser med bakgrunn fra barnehage og pedagogisk psykologisk rådgiving. Pedagogisk veiledning og kvalitet - PVK, har et overordnet mandat om å bidra til en inkluderende praksis i barnehagene i Moss. Arbeidet med å skape en inkluderende praksis omhandler samtidig forbedring av kvaliteten på det ordinære allmennpedagogiske tilbudet. PVK tilbyr, i tillegg til veiledning, kompetanseheving i form av kurser, fagsamlinger og lederstøtte for å styrke en inkluderende praksis.

Barnevernstjenesten

Skal hjelpe barnet og omsorgspersoner slik at man kan finne gode løsninger på vanskelige situasjoner. Vi har opplysningsplikt til barnevernstjenesten, og barnevernstjenesten kan innhente opplysninger fra oss.

Smågrupper

Barn leker og trives ofte best i smågrupper. Vi ser at barn i en liten gruppe opplever færre konflikter enn i større grupper, det er mer ro, noe som øker konsentrasjonsevnen. På denne måten er det lettere å fordype seg i lek og aktiviteter. Vi ønsker at barna skal oppleve ro til fordypning, samt nærhet og felleskap til andre barn og voksne. Smågruppene skal sikre at alle barn blir sett. Det er også lettere å trene sosiale ferdigheter (vente på tur, samarbeide osv.) i en liten gruppe. Vi opplever at barn bruker mer språk når det ikke er så mange rundt dem. Vi tror at barnas vei ut i den store verden bør starte i et lite og oversiktlig miljø hvor de kan leke og utvikle seg i trygghet. Hver avdeling deler opp barna i mindre grupper i løpet av barnehagedagen. Gruppene settes sammen som rene aldersgrupper ut fra vennskap el.l. Mange av aktivitetene våre vil foregå i mindre grupper.

Forut-aksjon

Vi gjennomfører en Forut-aksjon i oktober.

Denne måneden lærer vi om hva vi kan gjøre for å hjelpe barn og havet i Sri Lanka.

Vi blir kjent med Sanjana på 4 år og havskilpadden Palaiya. Skilpadden er vennen til Sanjana—og introduserer seg med: *«jeg er gammel og trenger mye hvile. Gjennom mitt lange liv har jeg sett hvordan havet fylles med søppel—det må vi gjøre noe med».*

Gjennom barneaksjonen får vi innblikk i en spennende og annerledes kultur. Vi får kunnskap om hverdagsliv og levesett som er ganske ulikt det norske, men kanskje er vi ikke så forskjellige likevel?

Vi har en Forut-fest der vi samler inn penger til støtte for deres arbeid. I forrige barnehageår, samlet vi inn 3900,- til Forut.

Matservering i barnehagen

I Moss kommunes barnehager skal måltidene i barnehagen være en arena som skal sikre at barn får tilbud om et kosthold som er i tråd med nasjonale anbefalinger og som gir det beste utgangspunktet for god helse, fellesskap, utvikling og læring, uavhengig av hvilken barnehage barnet har plass i. Til frokost serveres det havregrøt eller korn og melk. Frukt/ bær eller honning gir sødme.

Til lunsj serveres det brød, knekkebrød, assortert pålegg og grønt etter en fastsatt plan.

Til ettermiddagsmåltidet serveres det frukt og grønt samt knekkebrød med pålegg som smør og smøreost.

Vi serverer varm mat en dag pr uke etter fastsatt meny, basert på kostholdsrådene til helsedirektoratet.

Barna skal delta i måltidsaktiviteter og motiveres til å spise næringsrik og variert mat.

Bursdagsmarkering i barnehagen

Bursdag er en viktig dag i barns liv. I barnehagen vil hvert enkelt barns bursdag bli markert på følgende måte:

- Vi henger ut flagg ved avdelingen og bilde av barnet på døra
- Vi lager krone sammen med barnet
- Barnet får sin egen bursdagssamling, og får være med å bestemme innholdet i samlingen
- I samling sier alle barna noe hyggelig om barnet som har bursdag—dette skrives på et hjertekort
- Vi går bursdagstog gjennom barnehagen (storbarn)

I tråd med anbefalinger til kosthold, vil vi ikke servere søt mat (kake eller is) i forbindelse med bursdager.

Avdelingene på Luenbakken

Hvitveisen

Hvitveisen er en småbarnsavdeling med 15 plasser for barn fra 0-3 år.

Vi har smågrupper slik at barna får ro og mulighet til fordypning i en aktivitet og gode samtaler. Vi har en avdeling med god plass, og som er tilrettelagt for lek for de miste. Vi har fokus på trygghet, omsorg, god tid og faste rammer.

Barna går på turer ukentlig i nærmiljøet vårt.

Smørblomsten og Blåklokka

Smørblomsten og Blåklokka er storbarns-avdelinger med 18,5 plasser hver, for barn fra 3-6 år. Barna blir delt inn i grupper etter alder; Tussi (3år), Ole Brumm (4 år) og Tigergutt (5 år).

Vi har fokus på lek, vennskap og trygghet. Vi har faste tur -og gruppedager både på Smørblomsten og Blåklokka, for øvrig vil vi dele oss i smågrupper daglig på tvers.

Fra 01.09 har vi åpne dører mellom Smørblomsten og Blåklokka kl 8.30-9.30, fra 1.oktober er også Hvitveisen med. Da kan alle få leke på tvers. Dette skaper trygghet for barn og voksne—vi blir godt kjent.

Tigerguttene (født 2020)

De eldste barna i barnehagen. Skolestarterne. Er sammen 2 dager i uka på tvers av avdelinger.

Ole Brumm (født 2021)

4-åringene i barnehagen. Er sammen 2 dager i uka på tvers av avdelingene

Tussi (født 2022)

3-åringene i barnehagen. Er sammen 2 dager i uka på tvers av avdelingene

Dagsrytmen

Kl. 07.00	Barnehagen åpner
Kl. 08.00-08.30	Frokost
Kl. 08.30-09.20	Åpne dører, lek på alle avdelinger (01.09)
Kl. 09.30	Gruppe/ ulike aktiviteter (se ukeplan)
Kl. 11.00/11.30	Lunsj
Kl. 12.00	Grupper ute/ inne
Kl. 14.00/14.30	Frukt og knekkebrød
	Tilbud om høytlesning for alle barn
Kl. 16.45	Barnehagen stenger

Vi har morgenbarnehage hver dag fra kl 7.00-8.00 på fellesrommet. Fra kl 16.00 er vi felles ute eller inne på Hvitveisen og fellesrommet.

Ukeplan

	MANDAG	TIRSDAG	ONSDAG	TORS-DAG	FRE-DAG
0-3 år	Gruppedag, vi deler oss inne og ute	Gruppedag, vi deler oss inne og ute	Avdelings-møte Lekegrupper	Gruppedag, vi deler oss inne og ute	Gruppedag, vi deler oss inne og ute
3-6 år	Gruppedag	Avdelingsdag Pedagog-møte 13.00-14.15	Avdelings-møter	Gruppedag	Avdelingsdag

Uteliv

Det er viktig for oss å gi barna et godt tilbud ute. Her har vi listet opp tiltakene våre:

- vi er ute sammen med barna hver dag, uansett vær
- å være på tur handler om å være ute i naturen en hel dag (kl.10-14). Hvitveisen er ikke på tur like lenge.
- Vi har mange flotte turplasser nær barnehagen, vi har opparbeidet området utenfor gjerdet (Luen) med bl.a. bål plass og gapahuk
- på vinteren har vi en fin akebakke rett utenfor barnehagens gjerde
- vi følger årstidene og snakker om det vi ser
- vi gir barna mulighet til å velge mellom flere aktiviteter
- vi bruker fotballbanen og sandvolleyballbanen ved Luen til ballspill og andre aktiviteter

Visma Min barnehage—foresatt app

Vi informerer i hovedsak i en app. Last den ned; «Visma Min Barnehage—foresatt» og logg på med ID-porten.

Får du problemer med dette, kontakt personalet.

I denne appen kan du lese og se bilder fra hverdagen i barnehagen. Du kan sende beskjeder til barnehagen, melde fravær og ferie, gi ulike samtykker og lese diverse informasjon fra barnehagen. Årsplanen blir sendt ut i appen.

Fokus: Tilvenning

Mål: Hvert enkelt barn skal være trygg og trives i barnehagen

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Ansatte og foresatte benytter navneskilt
- Barna benytter ved behov et eller flere overgangsobjekt (smokk, bamse, koseklut etc)
- Vi sier hei til barn med navn

Målkriterier:

- Barna lar seg trøste av personalet
- Barna gjør seg kjent med det fysiske miljøet på avdeling
- Barna opplever et tydelig avskjed fra foreldre.

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Alle barn har navn og bilde av seg selv på skapet, samt gruppesymbol og navn på foresatte
- Vi synger navnesanger og har blir kjent samlinger og leker.

Målkriterier:

- Barna blir kjent med nye barn og voksne på sin avdeling og omtaler de med navn
- Barna vet hvor sitt skap er

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Ansatte engasjerer og legger til rette for lek og samlek, både ute og inne, som f.eks regelleker
- Alle barn har navn og bilde av seg selv på skapet sitt, og skriver navnet sitt selv
- Alle gjør nye barn kjent med rutiner

Målkriterier:

- Barna bruker hele uteområde og finner fram i lek inne
- Barna kan navnet på hverandre

August

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
31					1 Stengt	2	3
32	4 Nytt bhg år	5	6	7	8	9	10
33	11	12	13	14 Plandag—stengt	15 Plandag—stengt	16	17
34	18	19	20	21	22	23	24
35	25	26	27	28	29	30	31

Fokus: Hvem er jeg og hvem er du?

Mål: Alle barn skal være trygge i lek og samspill—og bruker språket aktivt

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Barnehagen tar et vennskapsbilde av alle barna
- Vi har leker tilgjengelig som barna kan leke med på eget initiativ
- Barna deles i mindre grupper

Målkriterier:

- Barna deles inn i mindre grupper for å skape trygge rammer
- Barna beveger seg rundt i avdelingens fysiske miljø
- Foresatte har etablert kontakt med personalet på avdeling

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi bruker ulike tegn for å hilse på hverandre
- Ansatte veileder barn i lek
- Vi snakker om hvordan vi er mot hverandre
- Vi leker regelleker sammen med barna
- Vi synger

Målkriterier:

- Alle barn har noen å leke med
- Barn spør og inviterer andre barn inn i lek
- Barna er med å synger i samlinger

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi leker regelleker for å bli kjent i gruppa
- Vi møtes i tigergruppa og har felles turer og aktiviteter
- Vi lager vår egen Tigergutt-sang

Målkriterier:

- Vi ser at barna er trygge i lek med venner
- Barna etterspør regelleker og Tigerguttsang

September

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
36	1	2	3	4	5	6	7
37	8	9	10	11 Foreldremøte	12	13	14
38	15	16	17	18	19	20	21
39	22	23	24	25	26	27	28
40	29	30					

Torsdag 11. september, kl. 18.00-19.30 : Foreldremøte

Fokus: Barn hjelper barn

Mål: Barn viser omsorg for hverandre—og verden

Barn 1-3år

Tiltak:

- Vi hjelper barna med å sette ord på egne og andres følelser
- Vi veileder og viser barna hvordan vi trøster hverandre (Stryke på, gi en klem)
- Vi lytter til musikk fra Forut prosjektet

Målkriterier:

- Barna viser medfølelse med blikk/ kroppsspråk
- Barna trøster når noen gråter
- Vi blir kjent med Forut barnet fra Sri Lanka

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi bruker følelsesbilder
- Vi benytter info og opplegg fra Forut (nettsider)
- Vi snakker om barnekonvensjonen—barns rettigheter

Målkriterier:

- Barn hjelper hverandre (trøst, påkledning, hente hjelp).
- Barna kjenner til barnekonvensjonen
- Barna danser og synger fra Forut-materiellet.

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Barna blir kjent med barnekonvensjon
- Vi velger et land fra materiellet Forut, og snakker om likheter og ulikheter i barns oppvekst
- Vi leser bøker om vennskap, omsorg og Barnekonvensjonen
- Vi har Forutaksjonsdag

Målkriterier:

- Barna kan noen punkter i Barnekonvensjonen
- Vi ser at barn hjelper og støtter hverandre i lek

Oktober

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
40	Høstferie på skolen		1	2	3	4	5
41	6	7	8	9	10	11	12
42	13	14	15	16	17	18	19
43	20	21	22	23	24 FN-dag, FORUT-fest	25	26
44	27	28	29	30	31 Halloween		

Fokus: Psykisk helse

Mål: Barna kan sette grenser for egen kropp - livsmestring

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi trener på å takle motgang som f.eks turtaking, selvstendighet i påkledning.
- Personalet veileder barna i påkledning
- Barna øver seg på å si stopp og å stoppe når noen sier stoppordet

Målkriterier:

- Vi øver på at barna skal sette grenser for egen kropp
- Det er lov å vise og kjenne på alle følelser.
- Vi trener på å bli mer selvstendig i hverdagslige situasjoner

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Samlinger med rollespill om hva ordet «stopp» betyr.
- Vi deltar i landsdekkende tema «sammen mot vold».
- Vi gjennomfører barnesamtaler
- Kopismassasje/ barneyoga

Målkriterier:

- Barn setter grenser for seg selv, sier «stopp» o.l.
- Barn kan si en ting de selv er gode på

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi leser bøker om kroppen og vennskap
- Voksne lærer barna å sette grenser for seg selv ved å si stopp gjennom rollespill
- Vi lærer barna sangen: «Stopp, ikke mobb»
- Barnehagen deltar i landsdekkende tema «sammen mot vold»
- Vi gjennomfører barnesamtaler

Målkriterier:

- Personalet hører barn som bruker «Stopp-regelen»
- Personalet hører at barna synger «stopp ikke mobb» sangen
- Personalet ser barn som inkluderer hverandre i lek

November

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
44						1	2
45	3	4	5	6	7	8	9
46	10	11	12	13	14	15	16
47	17	18 Plandag—stengt	19	20	21	22	23
48	24	25	26	27	28	29	30

Sammen mot vold er et tema gjennom hele november. Barnesamtaler i uke 45.

Fokus: Gleden ved å gi

Mål: Barna viser glede ved å gi og dele

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi lager og pynter julekort
- Personalet er på gulvet med barna og veileder i det å dele
- Vi lser i bøkene om Ludde og vennene hans

Målkriterier:

- Barna viser glede ved å leke sammen om en leke for eksempel trille ball, kjøre biler frem og tilbake
- Barna klarer å sende fruktfat videre med hjelp fra voksen
- vi forbereder oss til jul

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Juleverksted
- Vi synger og hører om norske juletradisjoner via sang og bøker/snakkepakken

Målkriterier:

- Vi ser barn som deler og gir til hverandre (tegninger, gode ord o.l.)
- Barn viser glede og tar imot når de får en «gave» fra andre barn.
- Barna har kjennskap til norske juletradisjoner

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi leser og synger om Lucia
- Vi har juleverksted
- Vi tegner og lager ting til hverandre
- Vi går på «julevandring» i Moss kirke

Målkriterier:

- Barna kjenner til ulike juletradisjoner
- Personalet hører og ser at barna gleder andre barn og voksne

Desember

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
Mandager har vi felles adventssamling kl 10.30 på fellesrommet							
Fredag 12.desember markeres Lucia med foreldrearrangement kl 15.00							
49	1	2	3	4	5	6	7
50	8	9	10	11	12 Lucia	13	14
51	15	16	17	18	19 Nissefest	20	21
52	22	23	24 Stengt	25 Stengt	26 Stengt	27	28
1	29 Stengt	30 Stengt	31 Stengt				

Fokus: Følelser

Mål: Barn kjenner og setter ord på følelser

Barn 1-3 år Tiltak: - 2-åringene bruker følelseskortene og bøkene til Kanin og Pinnsvin - Vi hjelper barna med å sette ord på egne følelser, negative og positive - Vi er nær barna i leken, og støtter de i de ulike følelsene, som glad , sint lei seg. Målkriterier: - Barna får hjelp til å vise egne følelser - Barna viser med kroppsspråk at de har omsorg for andre - Barna er opptatt av hverandres følelser	Barn 3-4 år Tiltak: - Ansatte veileder barn i konfliktløsning - Vi tar bilder av hverandres følelser. - Vi bruker det pedagogiske materialet «fargetrollet» til å bli kjent med følelser - Vi setter ord på egne følelser, både barn og voksne Målkriterier: - Barna får hjelp fra voksne til å sette ord på egne følelser. - Barna sier ifra til en voksen når noe er utfordrende	Barn 5-6 år Tiltak: - Vi bruker det pedagogiske materialet «Fargetrollet» til å bli kjent med følelser - Vi reflekterer og snakker om hva mobbing er - Personalet har rollespill om vennskap - Personalet veileder barna i konflikter Målkriterier: - Barna kan komme med løsninger i en konflikt - Personalet hører at barna setter ord på egne følelser
---	--	---

Januar

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
1				1 Stengt	2 P-dag, stengt	3	4
2	5	6	7	8	9	10	11
3	12	13	14	15	16	17	18
4	19	20	21	22	23	24	25
5	26	27	28	29	30	31	

Fokus: Vi er forskjellige

Mål: Barn respekterer hverandres ulikheter—og bruker språket aktivt

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi ser på hverandre i speilet
- Vi har bildet av barnet hengende synlig på garderobeskap
- Vi tar bilder av oss selv og hverandre

Målkriterier:

- Barna kan peke ut seg selv og en venn på vennskapsbildet
- Barna ser hverandres ulikheter

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Barna tar bilder av hverandre og ser på likheter og ulikheter på smartboarden
- Ansatte hjelper barna å se hva de er gode på
- Vi har fokus på ett eventyr

Målkriterier:

- Barna kan se og sette ord på likheter og ulikheter ved hverandre
- Barna forteller noe vennen er god på

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi tegner selvportretter
- Vi bruker samlingsstund i barnehagen med fokus på likhet/ulikhet
- Barna forteller om noe vennen er god på
- Vi har fokus på ett eventyr, og barna forteller det.

Målkriterier:

- Personalet hører barna kan si noe fint om vennen sin
- Personalet ser at barna setter ord på likheter og ulikheter hos hverandre
- Vi ser at barna respekterer hverandre

Februar

	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
5							1
6	2	3	4	5	6 Samenes nasjonaldag	7	8
7	9	10	11	12	13 Karneval	14	15
8	16	17 Viet nyttår	18	19	20	21	22
9	23	24	25	26	27	28	1

Foreldremøte blir arrangert denne måneden.

Fokus: Konfliktløsning

Mål: Barna løser opp i uenigheter

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Personalet veileder barna i å bruke språket sitt aktivt i konfliktløsning
- Personalet er gode rollemodeller og bruker sjiraffspråk (se avsnitt om sjiraffspråk)
- Vi jobber aktivt med si stopp med ord og kropp

Målkriterier:

- Barna søker voksne for å få hjelp
- Barn sier stopp eller viser stopp med tegn
- Barn trøster hverandre etter en konflikt

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi leser bøker om vennskap
- Ansatte er tilstede i lek og veileder
- Fokus på vennskap i samlingsstund
- Kompismassasje/ barneyoga

Målkriterier:

- Barna stopper når de blir bedt om å stoppe av andre barn.
- Barna sier stopp når det skjer noe ubehagelig
- Barna sier ifra til en voksen ved vanskelige situasjoner/konflikter

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi veileder barna til å bruke språket sitt når de opplever konflikter
- Personalet snakker med barna om hva uenigheter er
- Personalet snakker om begreper som «hva er å være venn/ uvenn» og lignende?

Målkriterier:

- Barna vet hva en uenighet er
- Personalet ser at barna kan løse konflikter selv

Mars

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
9	2	3	4	5	6	7	8
10	9	10 Barnehagedagen	11	12	13	14	15
11	16	17	18	19	20	21	22
12	23	24	25	26	27 Gul lunsj	28	29
13	30 påskestengt	31 påskestengt					

Barnesamtaler i uke 10

Mål: Hvert enkelt barn opplever vennskap

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Vi har åpne dører mellom avdelingene
- Personalet støtter og veileder barna i lek , og øver på inkludering
- Toåringene er på besøk på Blåklokka og Smørbloms-ten

Målkriterier:

- Barna viser glede ved å se hverandre
- Barna har samspill og begynnende rollelek
- Barna kan inkludere andre inn i sin lek

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Vi leser bøker om vennskap
- Barna får leke på andre avdelinger
- Vi har besøk av småbarnsavdelingen

Målkriterier:

- Barn kan navngi en eller flere lekekamerater
- Barn har flere samspill med andre barn i løpet av dagen, også på tvers av avdelingene.
- Vi ser barn som knytter nye vennskap

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi legger til rette for gode lekemiljøer
- Vi leker ringleker med barna
- Personalet deltar i rollelek

Målkriterier:

- Vi ser at barn leker med hverandre
- Alle barn har venner å leke med
- Alle barna blir inkludert og er betydningsfull

April

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
14			1 påskestengt	2 påskestengt	3 påskestengt	4	5
15	6 påskestengt	7	8	9	10	11	12
16	13	14	15	16	17	18	19
17	20	21	22	23 Foreldremøte nye	24	25	26
18	27	28	29	30			

Fokus: Vennskap og samhold

Mål: Hvert enkelt barn opplever vennskap og samhold

Barn 1-3 år

Tiltak:

- Personalet tar initiativ og legger til rette for lek på tvers av avdelingene
- De eldste er med Tussi gruppen på tur
- Vi har fast tilvenningsdag for toåringene.

Målkriterier:

- Barn etterspør hverandre og de voksne fra andre avdelinger
- Barna oppsøker barna fra de andre avdelingene
- Barn etterspør å få besøke de andre avdelingene

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Hvitveisen er med tussiene på tur
- Besøksdag for hvitveisen på stor avdeling
- Personalet tar initiativ til og legger til rette for at barna leker på tvers av avdelingene.

Målkriterier:

- Barna navngir voksne på alle avdelinger
- Barna navngir venner på alle avdelinger
- Barn kan leke sammen på egenhånd

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Tigerguttene får leke ute alene uten en voksen
- Tigerguttene får være ute i Luen alene i små grupper
- Vi snakker om hva å leke selvstendig betyr

Målkriterier:

- Vi ser barn som finner hverandre på tvers av avdelinger
- Vi ser barn som trøster og hjelper hverandre i lek

Mai

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
18					1 Mai stengt	2	3
19	4	5	6	7 Fotografering og dugnad	8	9	10
20	11	12	13	14 Stengt: Kristi Himmelfart	15 Mai-fest	16	17 Nasjonaldag
21	18	19	20	21	22	23	24
22	25 stengt 2.pinsedag	26	27	28	29	30	31

15. mai :Markering av norsk nasjonaldag. Barna går i tog.

Fokus: Avskjed og velkomst

Mål: Hvert enkelt barn opplever trygge og gode overganger

Barn 1-3 år

Tiltak:

- 2023-barna er med Tussi på tur
- Vi snakker om avdelingene barna skal flytte til
- Vi har fast tilvenningsdag en dag i uken
- 2023 barna spiser lunsj ved småbord en dag i uken.

Målkriterier:

- Barna snakker om å bytte avdeling
- Barna vet hvilken avdeling de skal gå på

Barn 3-4 år

Tiltak:

- Hvitveisen er med tussiene på tur
- Vi snakker om at tigersgutter skal begynne på skolen
- Samtaler i samling om det å komme ny, og det å slutte i barnehagen.

Målkriterier:

- Vi ser at 3-4 åringene hjelper til og tar småbarna godt imot på tilvenningsdager
- Vi hører barna snakke om at tigersgutten skal begynne på skolen.

Barn 5-6 år

Tiltak:

- Vi spiser sammen til lunsj
- Vi har lekegrupper på tvers av avdelinger

Målkriterier:

- Personalet ser barn som leker sammen på tvers
- Personalet hører barn som snakker om å begynne på skolen

Juni

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
22	1	2	3	4	5	6	7
23	8	9	10	11 Avslutning for skolestartere	12 Plandag—stengt	13	14
24	15	16	17	18	19	20	21
25	22	23	24	25	26	27	28
26	29	30					

Tigersgutt-gruppa har overnatting i mai/juni

Fokus: sommer og ferietid

Mål: Hvert enkelt barn opplever trygge og gode overganger

Barn 1-6 år

Tiltak:

- Personalet tar initiativ til vannlek ute
- Vi går på insektsjakt
- Vi plukker bær og blomster
- Vi leser sammen på tvers av avdelinger

Målkriterier:

- Vi ser blide og fornøyde barn og hører latter
- Barna bruker uteområdet i barnehagen på eget initiativ
- Barn fra ulike avdelinger etterspør hverandre

Juli

Uke	Mandag	Tirsdag	Onsdag	Torsdag	Fredag	Lørdag	Søndag
27			1	2	3	4	5
28	6	7	8	9	10	11	12
29	13 Feriestengt	14 Feriestengt	15 Feriestengt	16 Feriestengt	17 Feriestengt	18	19
30	20 Feriestengt	21 Feriestengt	22 Feriestengt	23 Feriestengt	24 Feriestengt	25	26
31	27 Feriestengt	28 Feriestengt	29 Feriestengt	30 Feriestengt	31 Feriestengt	1	2

Uke 29, 30 og 31 er barnehagen stengt.